

**OPRACOWANY PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO POPRZEZ PRAKTYKI W
PRZEDSIĘBIORSTWACH NZ
(program praktyk i dziennik praktyk)**

„Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

autorzy:

Artur Grajber Szef kuchni Hotelu Sheraton w Warszawie

Michał Tkaczyk Szef kuchni Hotelu Le Meridien Bristol w Warszawie

**PROFESJONALNY
NAUCZYCIEL**
w branży gastronomicznej i spożywczej
klucz do wykwalifikowanych pracowników

Warszawa, wrzesień 2012 r.

Program doskonalenia zawodowego powstał konferencji Projektu „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej-klucz do wykwalifikowanych pracowników”. Spotkanie to stworzyło możliwość dyskusji na temat wymagań, jakie stawia przed absolwentami szkół gastronomiczno-spożywczych współczesny rynek pracy. Przy wspólnym wysiłku uczestników konferencji (przedstawiciele dydaktyki, przedsiębiorców i szefów kuchni) zostały wypracowane rekomendacje, które pozwoliły na stworzenie programu 10-dniowych praktyk. **Panel ekspertów w składzie: Mistrzowie sztuki kulinarnej:** Artur Grajber, Michał Tkaczyk, Jacek Sulich, Wiesław Wróblewski, **Dydaktyk:** mgr Anna Chylińska **oraz Technolog Żywności:** Andrzej Czubała **podczas dwudniowego spotkania z dyrektorami, nauczycielami, przedsiębiorcami związanymi z branżą hotelarsko-gastronomiczną** opracowali dwa programy doskonalenia zawodowego dostosowane do wiedzy i umiejętności zawodowej Nauczycieli i Instruktorów Praktycznej Nauki Zawodu biorących udział w projekcie.

Panel Ekspertów ustalił, że będą realizowane dwa programy doskonalenia zawodowego (A,B) dostosowane do potrzeb w zakresie sztuki kulinarnej i gastronomii poszczególnych Nauczycieli:

Tab. 1. Schematyczny Opis programów doskonalenia zawodowego poprzez 10 dniowe programy praktyk:

Nazwa działu	Ilość dni na poszczególnym dziale	
	A	B
Kuchnia śniadaniowa	1	1
Kuchnia bankietowa (zimna i gorąca)	4	6 (2 zimna, 4 gorąca)
Kuchnia restauracyjna	2	-
Cukiernia	1	1
Procesy przygotowania wstępnego półproduktów	2	2
Razem	10 dni	10 dni

Eksperci Kluczowi **Mistrzowie sztuki kulinarnej:** Pan Artur Grajber i Pan Michał Tkaczyk oraz panel ekspertów zapewnił, że na **Opiekunów Praktyk należy** powołać osoby z wieloletnim doświadczeniem i zaangażowaniem w swoją pracę jaką jest pasją gotowania i sztuki kulinarnej. Nauczyciele - Uczestnicy Projektu odbędą praktyki w najbardziej renomowanych

Obiektach Gastronomicznych na terenie całego kraju a nad ich pracą czuwać będą wykwalifikowani Opiekunowie Praktyk.

Mając na uwadze powyższe, Panel Ekspertów ustalił zgodnie, że program praktyk powinien być elastyczny i dostosowany do danego miejsca w którym będą odbywały się praktyki, a **Opiekun Praktyk będzie** mógł zdecydować osobiście, co dany Nauczyciel- Uczestnik Projektu powinien wykonywać /nauczyć się w kolejnych dniach praktyki.

Program praktyk

Program praktyk nauczycieli został zdefiniowany przez założenia i cele.

A. Założenia Programu Praktyk:

- ✓ Poznać zawód kucharza od strony praktycznej;
- ✓ Nakierowanie uczniów w trafnych wyborach zawodu;
- ✓ Wybór przez uczniów szkoły gastronomicznej jedynie w celu uzyskania wykształcenia a nie z potrzeby rozwoju i pasji;
- ✓ Wypracowanie wspólnego stanowiska szefów kuchni i nauczycieli i zgłoszenie sugestii do Ministerstwa Edukacji Narodowej;
- ✓ Brak umiejętności pracy w zespole;
- ✓ Umiejętności uczniów pożądane u pracodawców:
  - języki obce;
  - praca w zespole
- ✓ Czynny udział nauczycieli w „pracy kuchni”;
- ✓ Organizacja pracy w działach kuchni;(zimna, gorąca, bankietowa, restauracyjna, przygotowalnia ogólna, cukiernia);

- ✓ Podstawowe techniki kulinarne;
- ✓ Zapoznanie się z technikami, nazwami i sposobami cięcia warzyw i owoców:
- ✓ Techniki cięcie ziemniaków;
- ✓ Zapoznanie ze sprzętem gastronomicznym;
- ✓ Możliwości wykorzystania sprzętu gastronomicznego;
- ✓ Przygotowywanie bufetu;
- ✓ Obróbka wstępna mięsa, drobiu, ryb, owoców morza;
- ✓ Przygotowanie śniadań;
- ✓ Obróbki termiczne;
- ✓ Prezentacja nowoczesnych technologii;
- ✓ Kuchnie regionalne;

B. Cel główny programu praktyk

Podwyższenie kompetencji praktycznych i dydaktycznych nauczycieli zawodów związanych z przetwórstwem żywności i gastronomią poprzez konfrontację wiedzy teoretycznej nauczycieli z praktyką i obecnie panującymi trendami w szkołach.

C. Cele szczegółowe praktyk nauczycielskich

1. Ogólne wytyczne:

- ✓ Znajomość schematu produkcji, logistyki i charakterystyki danego zakładu pracy
- ✓ Omówienie indywidualnych potrzeb nauczycieli
- ✓ Ogólna wiedza nt. bezpiecznej obsługi sprzętu w zakładzie pracy (instrukcje stanowiskowe)

- ✓ Zapoznanie się z organizacją pracy na danym stanowisku (organizacja pracy na stanowisku, sprzątanie stanowiska pracy itp.)

Niezbędne działy jakie powinien poznać Uczestnik projektu w danym obiekcie gastronomicznym:

HOTEL

1. Kuchnia śniadaniowa zapoznanie się z :

- asortymentem bufetu śniadaniowego
- wystawianie i zbieranie bufetu
- produkcja półproduktów
- przygotowywanie dań z jajem

2. Kuchnia bankietowa zapoznanie się z:

- zasady podstawowych sposobów cięć- praca nożem
- zasady tworzenia sałatek
- produkcja garmażeryjna- nowoczesne aspekty produkcyjne
- produkcja bankietowa i koktajlowa
- obróbka termiczna
- obsługa sprzętu gastronomicznego;
- zasady produkcji bankietowej;
- sposoby przechowywania żywności (transport + zabezpieczanie)

3.Kuchnia restauracyjna

- mise-en-place i jego rodzaje
- przygotowanie półproduktów i standaryzacja dań

4.Cukiernia

5. Przygotowanie (zapoznanie z nazewnictwem, obróbką wstępną)

- mięsna - ogólna wiedza o mięsach
- drobiowa - ogólna wiedza
- rybna (owoce morza) - ogólna wiedza

RESTAURACJA

1. Zapoznanie z organizacją pracy

- planowanie produkcji
- pobieranie towaru+ produkcja
- wydawanie dań
- ekspedycja

2. Kuchnia zimna

- przygotowanie
- mise-en-place i jego rodzaje,
- standaryzacja dań (opisy dań)

3. Kuchnia gorąca - restauracyjna

- przygotowanie sosów
- obróbka termiczna
- przygotowywanie półproduktów
- dodatki skrobiowe

- dekoracja dań

4. Cukiernia- deserownia

- współpraca z zimną kuchnią
- przygotowanie półproduktów
- wydawanie deserów

5. Procesy przygotowania wstępnego półproduktów

- p. mięsne
- p. rybne, drobiowe i warzywne

D. Podsumowanie

1. **Nauczyciel** po odbytej praktyce powinien być mentorem dla swoich uczniów przekazując im praktyczne umiejętności i wiedzę z zakresu organizacji i pracy na kuchni.

2. Weryfikacja teorii w praktyce

Możliwość odbycia programu praktyk w przedsiębiorstwach branży gastronomicznej i spożywczej umożliwi podniesienie kompetencji zawodowych a zwłaszcza praktycznych uczestników projektu. Poprzez 10ciodniową praktykę Uczestnicy projektu zapoznają się z funkcjonowaniem i pracą obiektu gastronomicznego czy zakładu przetwórczego.

3. Oczekiwania pracodawców

Ważnym aspektem jest zapoznanie się z potrzebami oraz oczekiwaniami przedsiębiorców wobec absolwentów/potencjalnych pracowników.

W obecnie panującym systemie szkolnictwa przypuszcza się, że szkoły w zbyt małym stopniu przygotowują swoich absolwentów/uczniów do samodzielności na rynku pracy, koncentrując się na przekazywaniu wiedzy w zakresie określonym programem szkolnym. W tej części programu praktyk opiekun zadba o to, by nauczyciel poznał, jak wyglądają zasady doboru absolwentów/uczniów na praktyki, staż. Mimo określonego programu szkolnictwa zdobycie podstawowych umiejętności związanych z funkcjonowaniem i pracą obiektu gastronomicznego czy zakładu przetwórczego umożliwi przekazanie istotnych informacji

uczniowi, co w przyszłości zaowocuje prężnym działaniem i zdecydowaniem przy podejmowaniu zadań zleczanych przez pracodawcę.

Przewodnik po praktykach- podsumowanie

Celem praktyk odbywanych przez nauczycieli jest przybliżenie nauczycielom, jak funkcjonują obiekty gastronomiczne i przedsiębiorstwa branży przetwórczej. Pozwoli to nauczycieli zaktualizować wiedzę i umiejętności, a także ją pogłębić. Aktualnie stosowane technologie, sprzęt oraz rzeczywiste warunki organizacji pracy przedsiębiorstwa przetwórczego czy obiektu gastronomicznego to ważne aspekty o których powinni informować uczniów.

Nauczyciele są otwarci na nowe doświadczenia, stąd sukces praktyk będzie w znacznym stopniu zależał od otwartości samych przedsiębiorców oraz zaangażowania opiekunów praktyk. Eksperti w projekcie to osoby z wieloletnim doświadczeniem zawodowym wieloletni szefowie kuchni prestiżowych hoteli i restauracji.

Praktyki mają odpowiadać na bezpośrednie potrzeby nauczycieli a nie próbować wyrównać poziom wśród nauczycieli.

Drugim ważnym aspektem jest to iż przedsiębiorca ma co innego do zaoferowania nauczycielom odbywającym praktyki. Chodzi o to, by nauczyciele w jak największym stopniu skorzystali z tego, co dany obiekt gastronomiczny i spożywczy ma do zaoferowania poprzez specyfikę danego ośrodka oraz możliwość.

Eksperti liczą na otwartość i zaangażowanie opiekunów praktyk. Chodzi o taki indywidualny program praktyk, który z jednej strony nie będzie nadmiernym obciążeniem dla przedsiębiorstwa i opiekuna a z drugiej pokaże nauczycielowi rzeczywistość funkcjonowania danej restauracji czy hotelu.

Celem nadrzędnym jest, aby nauczyciele zdobyli doświadczenia pozwalające na podwyższenie swoich kwalifikacji a co najważniejsze dodatkowych praktycznych umiejętności zawodowych związanych z technologią żywności i gastronomią. Miarą tych kwalifikacji (kompetencji) jest zdolność do przygotowania absolwenta danej szkoły aby stanowił realną wartość na rynku pracy a co najważniejsze szybko znalazł pracę i był kompetentnym pracownikiem.

Wymagania dotyczące autorskiego raportu z realizacji praktyk stworzonego przez opiekuna praktyk

Po zakończonej praktyce opiekun praktyki sporządzi autorski raport na temat przebiegu praktyki oraz przekaze go w postaci elektronicznej i papierowej.

Dziennik praktyk to pomiar ilościowy, zaś jego uzupełnieniem powinien być autorski raport - podsumowanie „pomiaru ilościowego”.

Autorski raport powinien obejmować takie zagadnienia, jak stopień osiągnięcia celów praktyki, stosunek praktykanta do praktyki, możliwość wykorzystania wiedzy (materiałów) otrzymanych w trakcie praktyki w pracy dydaktycznej jak i praktycznej.

Autorski raport opiekuna praktyk powinien służyć ocenie, jak w przyszłości praktyki dla nauczycieli lepiej zorganizować, jak lepiej organizować staże / praktyki dla uczniów, jakie korzyści odniósł pracodawca z faktu, że wyraził zgodę i przeprowadził praktykę dla nauczyciela oraz jaką korzyść, zdaniem pracodawcy, odniósł nauczyciel.

Ocenić należy również sam niniejszy dokument: czy był on wyczerpujący, czy nie był zbyt szczegółowy i czy w związku z tym wbrew zamiarom jego autorów, czy aby nie stanowił w określonym zakresie utrudnienia? Co w takim dokumencie należałoby poprawić, aby kolejni przedsiębiorcy mieli do czynienia z dokumentem bardziej przyjaznym, sprzyjającym zorganizowaniu i przeprowadzeniu jak najlepszych praktyk.

Autorski raport na temat zakończonej praktyki będzie spełniał funkcję ewaluacyjną względem nauczyciela oraz będzie stanowić autoewaluację opiekuna (przedsiębiorcy) w zakresie przeprowadzonych praktyk.

Dziennik praktyk - wzór

Nazwisko i imię uczestnika/czki projektu:.....

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Program doskonalenia zawodowego poprzez 10 dniowy program praktyk w kuchniach restauracyjnych i hotelowych (A)

Termin i miejsce realizacji praktyk

.....
.....
.....
.....

w ramach Projektu:

„Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Umowa nr: UDA-POKL.03.04.03-00-119/10

realizowanego przez :

Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego z siedzibą w Warszawie

przy Al. Ujazdowskich 18/8

Projekt realizowany jest na podstawie umowy z Ministerstwem Edukacji Narodowej

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESTNIKA/CZKI
..... do			
<i>przerwa I</i>			
..... do			
<i>przerwa II</i>			

.....			
do			
.....			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk .....Uczestnik/czka .....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESTNIKA/CZKI
.....			
do			
.....			
<i>przerwa I</i>			
.....			
do			
.....			

<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis :

Opiekun praktyk:.....Uczestnik/czka.....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			
<i>przerwa I</i>			
..... do			

<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun Praktyk .....Uczestnik/czka .....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			
<i>przerwa I</i>			
..... do			

przerwa II			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk:.....Uczestnik/czka:.....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			
przerwa I			

..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk:.....Uczestnik/czka:.....

Zakres

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			
<i>przerwa I</i>			

..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk .....Uczestnik/czka.....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			

<i>przerwa I</i>			
..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk: .....Uczestnik/czka:.....

Zakres

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI
..... do			

<i>przerwa I</i>			
..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk:.....Uczestnik/czka: .....

Zakres:

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępow UCZESNIKA/CZKI

..... do			
<i>przerwa I</i>			
..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk: .....Uczestnik/czka.....

Zakres

Czas Praktyk: **8 h**

Godziny zajęć	Ilość godz.	Program Praktyk <i>(wypełnia opiekun praktyk)</i>	Wnioski dotyczące postępów UCZESNIKA/CZKI

..... do			
<i>przerwa I</i>			
..... do			
<i>przerwa II</i>			
..... do			

Czytelny Podpis:

Opiekun praktyk.....Uczestnik/czka:.....

Problemy z poprawną realizacją szkoleń:

Uwagi :

Inne:

PODSUMOWANIE i WNIOSKI

Nowa wiedza i umiejętności które	
---	--

zdożyłam/em	
Możliwości ich wykorzystania w praktyce edukacyjnej	
Uwagi, wnioski, potrzeby	

Informacje o przeprowadzonych kontrolach i wizytacjach

Data	Godzina	Forma	Temat	Uprawniona	Kontrolujący	Czytelny
------	---------	-------	-------	------------	--------------	----------

kontroli	(hh:mm)	kontroli	kontroli	Instytucja	Imię i Nazwisko Stanowisko służbowe	Podpis

Projekt: „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Termin odbywania praktyki : .....

Miejsce odbywania praktyki zawodowej: .....

Nazwisko i imię Uczestnika/czki: .....

Lista obecności i potwierdzenie odbycia praktyk

Data odbywania praktyki d/m/r	Czytelny Podpis Uczestnika/czki

Potwierdza się odbycie praktyki, przez ..... w okresie od dnia..... do dnia..... pod kierunkiem..... obejmującej czynności opisane w dzienniku praktyk.

Data i podpis Opiekuna praktyk: .....

Wykaz świadczeń udzielonych Beneficjentom Ostatecznym w zakresie noclegów wraz ze śniadaniem w miejscach odbywania praktyk

Projekt: „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Miejsce noclegu:.....

Nazwisko i imię UCZESTNIKA/CZKI:.....

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w wymienionych poniżej dniach korzystałam z noclegów ze śniadaniem zorganizowanych w .....

Dzień korzystania z noclegu	Data korzystania z noclegu d/m/r	Czytelny Podpis
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		

Wykaz świadczeń udzielonych Beneficjentom Ostatecznym w zakresie wyżywienia w postaci obiadokolacji w miejscu odbywania praktyk

Projekt: „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Miejsce noclegu:.....

Nazwisko i imię UCZESTNIKA/CZKI:.....

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w wymienionych poniżej dniach korzystałam z wyżywienia w postaci obiadokolacji zorganizowanej w .....

Dzień korzystania z wyżywienia	Data korzystania z noclegu d/m/r	Czytelny Podpis
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		

Wykaz świadczeń udzielonych Beneficjentom Ostatecznym w zakresie zwrotu kosztów dojazdu UCZESTNIKA/CZKI do miejsca odbywania praktyki

Projekt: „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Miejsce odbywania praktyk:.....

Nazwisko i imię UCZESTNIKA/CZKI:.....

Potwierdzam własnoręcznym podpisem odbiór zwrotu kosztów dojazdu

Kwota zwrotu:.....

.....

Data i czytelny podpis Uczestnika/czki

Wykaz świadczeń udzielonych Beneficjentom Ostatecznym w zakresie

zapewnienia kompletnych ubrań kucharskich (2 komplety) wraz z logotypami projektu

Projekt: „Profesjonalny nauczyciel w branży gastronomicznej i spożywczej – klucz do wykwalifikowanych pracowników”

Zadanie 3: Określenie umiejętności BO i przeprowadzenie praktyk w przedsiębiorstwach

Nazwisko i imię Uczestnika/czki:.....

Potwierdzam własnoręcznym podpisem odbiór 2 kompletów ubrań kucharskich wraz z logotypami projektu

.....

Data i czytelny podpis Uczestnika/c